

Sbírka soudních rozhodnutí

Věc C-218/15

**Trestní řízení
proti
Gianpaolu Paolettimu a dalším**

(žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná Tribunale ordinario di Campobasso)

„Řízení o předběžné otázce — Článek 6 SEU — Článek 49 Listiny základních práv Evropské unie — Zásada retroaktivního použití mírnějšího ustanovení trestního zákona — Italští státní příslušníci, kteří organizovali nepovolený vstup a pobyt rumunských státních příslušníků na území italského státu — Skutky dokonané před přistoupením Rumunska k Evropské unii — Důsledky přistoupení Rumunska pro trestný čin napomáhání k nepovolenému přistěhovalectví — Uplatňování unijního práva — Příslušnost Soudního dvora“

Shrnutí – rozsudek Soudního dvora (pátého senátu) ze dne 6. října 2016

1. *Předběžné otázky — Příslušnost Soudního dvora — Meze — Žádost o výklad Listiny základních práv Unie — Vnitrostátní právní situace vykazující spojitost s unijním právem — Pravomoc Soudního dvora*

(Článek 267 SFEU; Listina základních práv Evropské unie, čl. 51 odst. 1)

2. *Právo Evropské unie — Zásady — Zásada retroaktivního použití mírnějšího trestu — Zásada patřící k obecným zásadám unijního práva, jež je zakotvena v Listině základních práv Unie*

(Článek 6 odst. 3 SEU; Listina základních práv Evropské unie, čl. 49 odst. 1)

3. *Právo Evropské unie — Zásady — Zásada retroaktivního použití mírnějšího trestu — Podmínky použití*

(Článek 6 odst. 3 SEU; Listina základních práv Evropské unie, čl. 49 odst. 1)

4. *Kontroly na hranicích, azyl a přistěhovalectví — Přistěhovalecká politika — Zabránění napomáhání k nepovolenému vstupu, tranzitu a pobytu — Trestní sankce uložená osobám, které se dopustily trestného činu napomáhání k nedovolenému přistěhovalectví státních příslušníků členského státu — Skutky dokonané před přistoupením tohoto členského státu k Evropské unii — Porušení zásady legality trestných činů a trestů — Neexistence*

(Článek 6 SEU; Listina základních práv Evropské unie, článek 49; směrnice Rady 2002/90, články 1 a 3; rámcové rozhodnutí Rady 2002/946, čl. 1 odst. 1)

1. Viz znění rozhodnutí.

(viz body 13–20)

2. Zásada retroaktivního použití mírnějšího trestu, tak jak je zakotvena v čl. 49 odst. 1 Listiny základních práv Evropské unie, je součástí primárního unijního práva. I před vstupem Lisabonské smlouvy, která přiznala Listině stejnou právní hodnotu jako Smlouvám, v platnost, bylo rozhodnuto, že tato zásada vyplývá z ústavních tradic společných členským státům, a tudíž musí být považována za součást obecných zásad unijního práva.

(viz bod 25)

3. Použití mírnějšího ustanovení trestního zákona nutně předpokládá postupnou změnu zákonů v čase a spočívá na konstatování, že zákonodárce změnil názor na trestní kvalifikaci skutkového stavu nebo na trest, který se má na trestný čin uplatnit.

(viz bod 27)

4. Článek 6 SEU a článek 49 Listiny základních práv Evropské unie musí být vykládány v tom smyslu, že přistoupení státu k Unii nebrání tomu, aby mohl jiný členský stát uložit trestní sankci osobám, které se před tímto přistoupením dopustily trestného činu napomáhání protiprávnímu přistěhovalectví státních příslušníků prvně uvedeného státu.

Vnitrostátní trestněprávní předpisy trestající napomáhání protiprávnímu přistěhovalectví trestem odnětí svobody, v souladu s článkem 3 směrnice 2002/90, kterou se definuje napomáhání k nepovolenému vstupu, přechodu a pobytu, a s článkem rámcového rozhodnutí 2002/946 o posílení trestního rámce s cílem zabránit napomáhání k nepovolenému vstupu, tranzitu a pobytu, které stanovují, že takové protiprávní jednání musí podléhat účinným, přiměřeným a odrazujícím sankcím, se týkají nikoliv státních příslušníků třetích zemí, kteří protiprávně vstoupí na území tohoto členského státu a pobývají na něm, aniž by tam měli trvalé bydliště, ale osob, které napomáhají nepovolenému vstupu a pobytu uvedených státních příslušníků na území uvedeného státu. Pouhá okolnost, že se tito státní příslušníci po svém protiprávním vstupu stali na základě přistoupení státu svého původu k Unii unijními občany, nemůže ovlivnit průběh trestních řízení zahájených proti osobám napomáhajícím nepovolenému přistěhovalectví.

Toto nabytí unijního občanství představuje faktický stav, který nemůže změnit znaky skutkové podstaty trestného činu napomáhání protiprávnímu přistěhovalectví.

Žádné ustanovení výše uvedené směrnice ani jiného unijního právního předpisu neumožňuje mít za to, že by nabytí občanství Unie mělo vyvolat zánik trestného činu obžalovaných, kteří se dopustili nelegálního obchodování s pracovní silou. Rozhodnutí v opačném smyslu by ve skutečnosti podpořilo toto obchodování v okamžiku, kdy by členský stát zahájil proces přistoupení k Unii, jelikož tito „obchodníci“ by si mohli být jisti svou následnou beztrestností. Bylo by tak dosaženo stavu, který by byl v rozporu s cílem sledovaným unijním normotvůrcem.

(viz body 32–34, 36, 42 a výrok)